

Sprawozdanie
z działalności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia
w roku akademickim 2012/2013

przygotowane przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, powołany Zarządzeniem Nr 232/2012 z dnia 21.12.2012 r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w składzie:

- 1) prof. dr hab. n. med. Jerzy Chudek
Przewodniczący – Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
- 2) prof. dr hab. n. med. Alicja Kasperska-Zajęc
- 3) dr hab. n. med. Grzegorz Helbig
- 4) dr hab. n. hum. Lesław Niebrój
- 5) dr hab. n. techn. Danuta Wiechula
- 6) dr n. med. Elżbieta Szczepańska
- 7) Estera Dobrzyńska
- 8) Seweryn Król
- 9) Lek. Wojciech Maruszczyk
- 10) Jolanta Samborska-Kozak

Zgodnie z § 8 Załącznika Nr 1 do Uchwały Nr 44/2010 Senatu SUM z późn. zm., zatwierdzenia sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dokonuje Rektor.

Za rok akademicki 2012/2013 Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia przedstawione zostały sprawozdania z ocen dokonywanych przez Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia.

1. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Lekarskim w Katowicach* w roku akademickim 2012/2013 przeprowadził zgodnie z przygotowanym harmonogramem hospitację zajęć dydaktycznych w następujących jednostkach organizacyjnych Wydziału:

- 1) Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego
- 2) Klinika Hematologii i Transplantacji Szpiku
- 3) Klinika Chirurgii Dziecięcej
- 4) Klinika Chorób Wewnętrznych i Farmakologii
- 5) Klinika Dermatologii
- 6) Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej
- 7) Katedra i Zakład Patofizjologii
- 8) Klinika Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii
- 9) Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Przeprowadzone hospitacje nie wykazały istotnych nieprawidłowości. Nauczyciele akademicy realizowali zajęcia dydaktyczne zgodnie z harmonogramem przesłanym przez Dziekanat Wydziału. Stwierdzono jedynie, że nadal część hospitowanych jednostek nie wprowadziła wewnętrznego ankiетowego systemu oceny jakości kształcenia przez studentów. Ponadto część jednostek nie prowadzi hospitacji wewnętrznych.

Hospitowani nauczyciele akademicy zwracali uwagę na zły stan techniczny, w tym brak wyposażenia w rzutniki multimedialne sali wykładowych, zlokalizowanych na terenie SP Centralnego Szpitala Klinicznego im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach, jak również trudności z prowadzeniem ćwiczeń w ramach bloku operacyjnego Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego SP CSK.

Wydziałowy Zespół zwrócił także uwagę na małą aktywność studentów w zakresie wypełniania ankiet oceny nauczycieli akademickich.

2. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze* w roku akademickim 2012/2013 przeprowadził hospitacje w 36 jednostkach organizacyjnych Wydziału, w których odbywały się zajęcia dydaktyczne:

- 1) Katedrze i Zakładzie Fizjologii,
- 2) Oddziale Obserwacyjno-Zakaźnym,
- 3) Katedrze i Oddziale Klinicznym Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej,
- 4) Katedrze i Zakładzie Radiologii Lekarskiej i Radiodiagnostyki,
- 5) Katedrze i Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej,
- 6) Katedrze i Zakładzie Ogólnej Biologii Lekarskiej,
- 7) Katedrze i Zakładzie Mikrobiologii i Immunologii,
- 8) III Katedrze i Oddziale Klinicznym Kardiologii,
- 9) Katedrze Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii,
- 10) Katedrze Biochemii,
- 11) Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej, Bariatrycznej i Medycyny Ratunkowej
- 12) Zakładzie Patofizjologii
- 13) Katedrze i Klinice Pediatrii,
- 14) Katedrze i Zakładzie Farmakologii,
- 15) Katedrze i Klinice Chirurgii Klatki Piersiowej,
- 16) Katedrze i Klinice Neurologii,
- 17) Katedrze i Zakładzie Patomorfologii,
- 18) Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej,
- 19) Zakładzie Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją,
- 20) Katedrze Protetyki i Materiałoznawstwa Stomatologicznego,
- 21) Zakładzie Propedeutyki Stomatologii,
- 22) Katedrze i Oddziale Klinicznym Ortopedii,
- 23) Klinice Chirurgii Wad Rozwojowych Dzieci i Traumatologii.

- 24) Klinice Urologii,
- 25) Katedrze i Zakładzie Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej,
- 26) Klinice Pediatrii i Neurologii Wieku Rozwojowego,
- 27) Zakładzie Biochemii Klinicznej,
- 28) Katedrze i Zakładzie Propedeutyki Chirurgii i Medycyny Ratunkowej WZP,
- 29) Klinice Intensywnej Terapii i Patologii Noworodka,
- 30) Zakładzie Medycyny i Opieki Paliatywnej,
- 31) Katedrze i Zakładzie Klinikum Psychiatrii,
- 32) Katedrze i Oddziale Klinikum Chirurgii Ogólnej,
- 33) Katedrze i Oddziale Klinikum Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej,
- 34) Katedrze Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej i Chirurgii Stomatologicznej,
- 35) Zakładzie i Oddziale Klinikum Chirurgii Naczyniowej i Ogólnej,
- 36) Zakładzie Historii Medycyny i Farmacji.

Komisja oceniła wysoko zajęcia prowadzone przez hospitowanych nauczycieli z wyjątkiem jednej osoby (nie podano personaliów). Ponadto stwierdzono w dwóch jednostkach organizacyjnych, że zajęcia zostały przeniesione bez wiedzy dziekana na inne terminy, oraz że zajęcia były prowadzone przez osoby nieuprawnione.

Stwierdzono wyższą frekwencję studentów na wykładach.

Zwrócono uwagi na nieprawidłowości wynikające z braku informacji na tablicach ogłoszeń odnośnie tematyki i harmonogramów zajęć.

W jednostkach, w których stwierdzono nieprawidłowości przeprowadzono powtórne hospitacje.

3. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej* na spotkaniu, które odbyło się na początku roku akademickiego 2012/2013 przeprowadził 31 hospitacji zajęć dydaktycznych obejmujących następujące jednostki:

- 1) Katedrę i Zakład Chemii Organicznej,
- 2) Katedrę i Zakład Farmacji Fizycznej,
- 3) Zakład Chemii Ogólnej i Nieorganicznej,
- 4) Katedrę i Zakład Farmakognozji i Fitochemii,
- 5) Katedrę i Zakład Toksykologii,
- 6) Katedrę i Zakład Patologii,
- 7) Katedra i Zakład Farmakologii,
- 8) Zakład Biotechnologii i Inżynierii Genetycznej,
- 9) Katedrę i Zakład Technologii Środków Leczniczych,
- 10) Zakład Biologii Komórki,
- 11) Zakład Badań Strukturalnych Skóry,
- 12) Zakład Medycyny Estetycznej.

- 13) Studium Języków Obcych.
- 14) Zakład Proteomiki.

Komisja oceniła wysoko zajęcia prowadzone przez hospitowanych nauczycieli, które były zgodne z programem nauczania. Komisja wskazała na konieczność doposażenia niektórych pracowni (nie wymieniono których). Zwróciła również uwagę na konieczność zmiany systemu punktacji oceny zajęć – obniżenie wartości punkowej za punktualne rozpoczęcie zajęć.

Zespół przeprowadził ocenę zgodności tematów prac magisterskich z kierunkiem studiów dla kierunku analityka medyczna, wskazując na istotne niezgodności, które mają być wyeliminowane w roku akademickim 2013/2014.

4. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk o Zdrowiu* w roku akademickim 2012/2013 przeprowadził 77 hospitacji zajęć dydaktycznych (nie przedstawiono wykazu hospitowanych jednostek) oraz dokonał ich oceny w ramach spotkania Komisji. Wobec nie przedstawienia zastrzeżeń i uwag wnoszę, że ich nie stwierdzono.
Podniesiono konieczność stworzenia bardziej szczegółowych kryteriów oceny prowadzonych zajęć.

5. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zdrowia Publicznego* w roku akademickim 2012/2013 przeprowadził 52 hospitacje zajęć dydaktycznych (nie przedstawiono wykazu hospitowanych jednostek). Wnioski z przeprowadzonych hospitacji dotyczą niskiej jakości bazy dydaktycznej oraz dużej liczebności grup seminaryjnych, co zdaniem hospitujących obniża jakość kształcenia. Poziom merytoryczny prowadzonych zajęć oceniono na ogół wysoko.
Komisja opracowała ankietę dla studentów oceniającą pracę dziekanatu oraz sekretariatów poszczególnych jednostek.

Z przedstawionych Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia sprawozdań z działalności Zespołów Wydziałowych wynika, iż w roku akademickim 2012/2013, system hospitacji zajęć dydaktycznych działał sprawnie. Zespoły podjęły również szereg czynności wynikających z Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Analizując przedstawione Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 3 Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawozdania należy stwierdzić, iż niezbędne jest uporządkowanie i doprecyzowanie form jego działania a także zakresu przedstawianych sprawozdań. Konieczne jest również stworzenie zasad współpracy pomiędzy wydziałowymi zespołami ds. jakości kształcenia i komisji rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej.

W roku akademickim 2012 został przeprowadzony audyt wewnętrzny dotyczący realizacji zadań dydaktycznych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Celem przeprowadzonych czynności była ocena czy zadania statutowego Uczelni są realizowane w sposób adekwatny, skuteczny i efektywny. Oceniano zgodność prowadzenia zajęć z harmonogramem, prawidłowość ewidencjonowania ich realizacji, przestrzeganie uregulowań wewnętrznych SUM, oraz postrzeganie jakości procesu kształcenia klinicznego przez studentów. Działania audytowe przeprowadzono na Wydziale Lekarskim w Katowicach i Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze.

W wyniku prowadzonych działań stwierdzono, że:

- Prawie połowa ćwiczeń klinicznych rozpoczęła się ze średnio 15 minutowym opóźnieniem, w znacznej części z powodu spóźnienia studentów,
- Harmonogramy zajęć W Katedrze Ginekologii i Położnictwa WLK w godzinach popołudniowych i nocnych nie obejmuje nazwisk osób prowadzących ćwiczenia,
- Niezgodność harmonogramu ze stanem faktycznym w Katedrze i Oddziale Klinicznym Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej WLZ,
- Stwierdzono drobne nieprawidłowości w zakresie dokumentowania przeprowadzonych zajęć,
- Stwierdzono sporadyczne przypadki odwołania zajęć.

W opinii audytorów nieprawidłowości wynikają z braku skutecznej i efektywnej kontroli / nadzoru przełożonych nad podległym personelem.

Audytorzy sugerują:

- Konieczność zwiększenia nadzoru przez Dziekanów wydziałów lekarskich w zakresie przestrzegania wewnętrznych uregulowań w zakresie dokumentowania w listach obecności przeprowadzonych zajęć dydaktycznych,
- Zobligowanie kierowników jednostek organizacyjnych do prowadzenia szczegółowych imiennych harmonogramów,
- Rozważenie zasadności zmiany godzin rozpoczynania zajęć dydaktycznych w przypadku udziału nauczycieli akademickich w raportach i obchodach lekarskich, w których nie uczestniczą studenci.

W roku akademickim 2012/2013, stwierdzono niewielkie zainteresowanie studentów udziałem w *Elektronicznym Systemie Oceny Nauczycieli Akademickich*. Dokonane zmiany w ankietach, jak i sposobie dystrybucji kodów dostępu nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Obecny system należy uznać za nieefektywny.

Podsumowując przedstawione wyżej sprawozdania Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, oraz wyniki audytu wewnętrznego 7/2012 należy wskazać, iż Władze poszczególnych Wydziałów oraz Władze Uczelni stale podejmują działania służące poprawie jakości kształcenia studentów w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

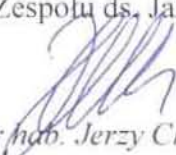
Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2012/2013:

1. Podjął działania zmierzające do usprawnienia i ujednoczenia oceny nauczycieli akademickich w ramach hospitacji.
2. Przedłożył Jego Magnificencji projekt utworzenia strony internetowej poświęconej działalności Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.
3. Podjął działania w celu przygotowania ujednoczonego wzoru corocznych sprawozdania z działalności Zespołów Wydziałowych ds. Jakości Kształcenia Radzie Wydziału oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia. Wzór ten zostanie przedstawiony do końca roku 2013 Senatowi Uczelni.

W roku akademickim 2013/2014 Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia podejmować będą dalsze działania służące doskonaleniu systemu jakości kształcenia, w szczególności w zakresie uporządkowania procedur.

W obecnym roku akademickim Zespoły Wydziałowe obejmą programami hospitacji, pozostałe, dotychczas nie wizytowane jednostki i nauczycieli akademickich.

Przewodniczący
Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

Prof. dr hab. Jerzy Chudek